

పానుమతి సీతాలక్ష్మణబరతత్తుఫ్లు పరిశారపుమేత శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్బ్రహ్మాయణం ॥ అయోధ్యాకాండ ॥ భీరుపుణం

శ్రీ క్రీభి నామ పంపత్తిరం, దళ్మిణాయణం,
శరతీ బుతువ్య, కాల్మికపూపం

544

ఒప్పలు - 22.11.2024

అశ్వేష - శుక్రవారము

శ్రీ గురు భైష్మేంద్రుము

గురుప్రహ్న గురుర్యష్టః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్మాంత్రంబహ్న, తప్సై శ్రీగుర్వే నమః ॥

శ్రీనివేస్ భైష్మేంద్రుము

శ్రీవేంకటాద్రినిలయః కమలాకాముకః పుమాన్ ।
అభంగురవిభూతిర్వస్తరంగయతు మంగళమ్ ॥

అంతర్కథాము

శ్రీమదాదివరాహాజ్యేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య,
శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్యామినస్యన్నిధౌ, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణా,
భరతశత్రుఫ్లు, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మాణాః, పరిపూర్ణానుగ్రోహణ, అస్మిన్ భువనే ,
సమస్తాధివ్యాధీనాం, నివారణార్థం, భారతవర్షే విద్యావిత్తవాణిజ్య కృష్ణవైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు,
విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యేశ్వర్య,
సద్యధీత్యాది, సర్వపుభఫలప్రాప్త్యర్థం, ధర్మాచరణాద్యారా శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం,
ఉద్యోగార్థినాం, సముచితోద్యోగప్రాప్త్యర్థం, దంపతీనాం, అమకూలదాంపత్యసిద్యర్థం, సన్మానస్య
పితృవాక్యపరిపాలనానుకూల బుద్ధిప్రచోదనార్థం, సకలకార్యసిద్యర్థం గోసం రక్షణార్థంచ, శ్రీమద్యలీకి
రామాయణే, అయోధ్యాకాండే, యథాశక్తి, శ్లోకవ్యాఖ్యాన పురస్పరం షణ్మహతితమసర్ద శ్లోక
పారాయణం, తథా, శ్రీధన్యంతరి మంత్ర పారాయణంచ, అన్యోన్యసాహాయేన, ఆచార్యముఖేన,
కరిష్యామహే.

శ్రీ వీర్మికి పూర్ణిణి

- కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వన్నే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥

శ్రీ ఊంజనేయ పూర్ణిణి

- మనోజనం మారుతతుల్యవేగం జితేష్టియం బుద్ధిమతాం వరిష్టమ్ ।
వాతాత్మజం వానరయూధముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసానమామి ॥

శ్రీ లెమూరు పూర్ణిణి

- వాల్మీకిగిరి సంభూతా రామసాగర గామినీ ।
పునాతి భువనం పుణ్య రామాయణ మహానదీ ॥

శ్రీ లెము పూర్ణిణి

- అయోధ్యాఫ్యేతు గుర్వార్థే త్యక్త్యారాజ్యం గిరోవసన్ ।
పాదుకే భరతాయాదాత్ సరామః శరణం మమ ॥
శ్రీలెముచంట్రిపీరుపూర్ణిణి నిమ్మః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే షణ్మహతితమన్సర్గః

అపి నో వశమాగచ్ఛేత్ కోవిదారధ్యజో రణే ॥ || 96.21 ||

అపి ద్రుక్ష్యామి భరతం యత్సృతే వ్యసనం మహాత్ ।
త్వయా రాఘవ సమ్మాప్తం సీతయా చ మయా తథా ॥ || 96.22 ||

యన్నమిత్తం భవాన్రాజ్యాత్ చ్యుతో రాఘవ శాశ్వతాత్ ।
సమ్మాప్తోఽయమరీయర భరతో వధ్య ఏవ మే ॥ || 96.23 ||

భరతస్య వథే దోషం నాహం పశ్యామి రాఘవ ।
పూర్వాపకారిణాం త్యాగే న హృదర్శై విధియతే ॥ || 96.24 ||

పూర్వాపకారీ భరతః త్వక్తుధర్మైశ్చ రాఘవ ।
ఏతస్మిన్నమాతే కృత్యామ్ అనుశాధి వసుంధరామ్ ॥ || 96.25 ||

అద్య పుత్రం హతం సంఖ్యే కైకేయా రాజ్యకాముకా ।
మయా పశ్యేత్పుదుఃఖార్తా హస్తిభగ్నమివ ద్రుమమ్ ॥ || 96.26 ||

కైకేయాం చ వధిష్యామి సానుబన్ధాం సబాధవామ్ ।
కలుషేణాద్య మహాతా మేదినీ పరిముచ్యతామ్ ॥ || 96.27 ||

అద్యేమం సంయతం క్రోధమ్ అసత్కారం చ మానద ।
మోష్యామి శత్రుషైన్యము కక్షేష్యివ హతాశనమ్ ॥ || 96.28 ||

అద్యైతచ్చిత్రకూటస్య కానవం నిశిత్తైశ్శర్మః ।
భిన్నన్ శత్రుశరీరాణి కరిష్యే శోణితోక్షితమ్ ॥ || 96.29 ||

శరైర్పుర్ఖిన్నహృదయానున్ కుంజరాంస్తురగాంస్తథా ।
శ్వాపదాః పరికర్షన్త నరాంశ్చ నిహతాన్మయా ॥ || 96.30 ||

శరాణాం ధనుషశ్చహమ్ అనృణోఽస్మి మహమృథే ।
సమైన్యం భరతం హత్య భవిష్యామి న సంశయః || 96.31 ||

ఇత్యార్థే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే షణ్మహతితమన్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే సప్తసంవత్సరః
 సుసంరబ్ధం తు సామిత్రిం లక్ష్మీణం క్రోధమూర్ఖీతమ్ |
 రామస్తు పరిసాన్వ్యాధ వచనం చేదమబ్రహ్మిత్ || 97.1 ||

కిముత్ర ధనుషౌ కార్యమ్ అసినా వా సచర్మైనా |
 మహేష్వానే మహాప్రాజ్ఞే భరతే స్వయమగతే || 97.2 ||

పితుస్సుత్యం ప్రతిశ్రుత్య హత్య భరతమగతమ్ |
 కిం కరిష్యామి రాజ్యేన సాపవాదేన లక్ష్మీణం || 97.3 ||

యద్భువ్యం బాహ్వానాం వా మిత్రాణాం వా క్షయే భవేత్ |
 నాహాం తత్ ప్రతిగృహీల్యాయాం భక్షాన్విషకృతానివ || 97.4 ||

ధర్మమర్థం చ కామం చ పృథివీం చాపి లక్ష్మీణా |
 ఇచ్ఛామి భవతామర్థే ఏతత్ ప్రతిశృంగోమి తే || 97.5 ||

భూత్యాణాం సంగ్రహర్థం చ సుఖార్థం చాపి లక్ష్మీణా |
 రాజ్యమప్యహమిచ్ఛామి సత్యేనాయుధమాలభే || 97.6 ||

నేయం మమ మహీ సౌమ్య దుర్లభా సాగరామృం |
 స హిచ్ఛేయమధరేణ శక్తత్యమపి లక్ష్మీణా || 97.7 ||

యద్వినా భరతం త్యాం చ శత్రుష్ణుం చాపి మానద |
 భవేన్నుమ సుఖం కించిత్ భస్మ తత్పురుతాం శిథీ || 97.8 ||

మన్యేం హమాగతోం యోధ్యాం భరతో భ్రాతువత్సలః |
 మమ ప్రాణాత్మియతరః కులధర్మమనుస్మరన్ || 97.9 ||

శ్రుత్యా ప్రప్రాజితం మాం హి జటావల్ములధారిణామ్ |
 జానక్యాసహితం వీర త్వయా చ పురుషర్థభ || 97.10 ||

స్నేహినాఉక్రాన్తప్యాదయః శోకేనాకులతేంద్రియః |
 ద్రష్టమభ్యాగతో హ్యాష భరతో నాన్యధాఉగతః || 97.11 ||

అమ్మం చ కైకయిం రుష్య పరుషం చాప్రియం వదన్ |
ప్రసాద్య పితరం శ్రీమాన్ రాజ్యం మే దాతుమాగతః || 97.12 ||

ప్రాప్తకాలం యదేషో_స్వాన్ భరతో ద్రష్టమిచ్ఛతి |
అస్వాసు మనసా_ప్యేషః నాప్రియం కించిదాచరేత్ || 97.13 ||

విప్రియం కృతపూర్వం తే భరతేన కదా ను కిమ్ |
ఈదృశం వా భయం తే_ద్వ భరతం యో_త్ర శంకే || 97.14 ||

న హి తే నిష్టరం వాచ్యః భరతో నాప్రియం వచః |
అహం హ్యప్రియముక్తస్వాయం భరతస్వాప్రియే కృతే || 97.15 ||

కథం ను పుత్రాః పితరం హన్యః కస్యజ్ఞీదాపది |
భ్రాతా వా భ్రాతరం హన్యాత్ సామిత్రే ప్రాణమాత్మనః || 97.16 ||

యది రాజ్యస్య హేతోః త్వమిమాం వాచం ప్రభాషనే |
వజ్యమి భరతం దృష్ట్య రాజ్యమసైన్ ప్రదీయతామ్ || 97.17 ||

ఉచ్యమానో_పి భరతః మయా లక్ష్మిణ తత్త్వతః |
రాజ్యమసైన్ ప్రయచ్ఛతి బాధమిత్యేవ వక్ష్యతి || 97.18 ||

తథోక్తో ధర్మశిలేన భ్రాతా తస్య హితే రతః |
లక్ష్మిణః ప్రవివేశేవ స్వాని గాత్రాణి లజ్జయా || 97.19 ||

తద్వాక్యం లక్ష్మిణాత్ముత్వా ప్రీడితః ప్రత్యవాచ హ |
త్వాం మన్యే ద్రష్టమాయాతః పితా దశరథస్వయమ్ || 97.20 ||

ఇతాకర్మే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్ఠే సప్తసవతితమస్సర్దః

“ఫులస్తుతిః”

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్వం సౌభ్రాత్రకం బుద్ధికరం సుఖం చ |
శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్ధిః ఆఖ్యానమోజస్వరమృద్ధికామైః ||

“శ్రీలిపుచంద్రు ఏర్పుహృద్మణేస్మః”

అంధ శీష్టాల భైవుమ్

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణు నారాయణామృత |
రోగాన్నే నాశయశేషాన్, ఆపు ధన్యవ్తరే హరే || 1 ||

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రియం |
స్వభక్తేభోయై మగ్సప్పాన్తం, వందే ధన్యవ్తరిం హరిమ్ || 2 ||

ధన్యవ్తరేరిమం క్షోకం, భక్త్య నిత్యం పరప్తి యే |
అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్, సుఖం జీవన్తి తే చిరమ్ || 3 ||

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్యంతరయే, అమృతకలశహస్రాయ, వజ్రజలోకహస్రాయ,
సర్వమయనినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణువే స్వాహా | ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే,
సుధాహస్రాయ ధీమహి | తన్నో ధన్యవ్తరిః ప్రచోదయాత్ |

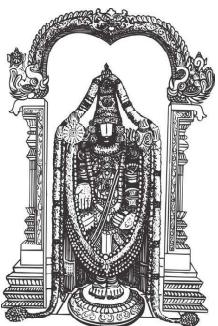
అంధ సీవుహాస్మార్థాన్

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వితరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్మిః,
భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణాయుతాం వాగ్మిభూతిం చ సౌమ్యః |
సౌభాగ్యం దేవమంత్రీ, రిపుభయశమనం భార్గవః, శౌర్యమార్గః,
దీర్ఘాయుష్మైంహికేయః, విపులతరయః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ||
అరిష్టాని ప్రణాశ్యమ్త దురితాని భయాని చ |
శాంతిరస్త చుభం మేస్త గ్రహః కుర్వమ్త మంగళమ్ ||

అంధ శీష్టాల భైవుమ్ : యదక్షరపద్భష్టం, మాత్రాహినం చ యద్భవేత్ |
తత్పర్వం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమో-స్తుతే ||

అంధ భీషమత్సమర్యాణమ్ : కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్యా,
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్యుభావాత్ |
కరోమి యద్యత్సకలం పరష్మి,
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ||

అంధ మంగళమ్ : శ్రియః కాన్తాయ కణ్ణాణానిధయే నిధయేఉర్ధ్వామ్ |
శ్రీవేంకటనివాసాయ, శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ||

* * *

